

Шевчук Н.В., магістрант

Колос І.В., к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Орієнтація вищого навчального закладу на якісні показники підготовки сучасного фахівця є запорукою стабільного розвитку країни й формування її інтелектуального ресурсу. Успіх окремого ВНЗ в значній мірі залежить від наполегливої й сумлінної праці науково-педагогічних працівників за видами організаційної, методичної та дослідницької роботи, плідної співпраці зі студентами і випускниками, а також цілеспрямованих і скоординованих зусиль разом з роботодавцями, громадськістю та державою. Для цього необхідно орієнтуватися всім учасникам ринку освітніх послуг на світові й вітчизняні досягнення в сфері науки й освіти.

Одним із підходів до оцінки якості освітніх послуг в середині країни та зовні є рейтинг вищих навчальних закладів. Національна система рейтингового оцінювання є складовою моніторингу вищої освіти. Позиціонує в системі управління як інструмент, призначений для налагодження ефективного соціального партнерства та суспільної відповідальності цільових груп за забезпечення якості вищої освіти.

Інформація, яку отримує університет за результатами рейтингу, дає можливість визначити сильні і слабкі сторони власної діяльності за певними критеріями та проектувати стратегії перспективного розвитку вищого навчального закладу з орієнтацією на забезпечення якості вищої освіти.

Існує багато методик для визначення рейтингу навчальних закладів. Міністерство освіти і науки щорічно здійснює такий розрахунок, також одним із незалежних експертів у сфері міжнародної експертизи та системи рейтингового оцінювання вищих навчальних закладів є центр міжнародних проектів «Євроосвіта», діяльність якого направлена в першу чергу на розробку,

апробацію та впровадження в Україні цих складових з використанням методик, накопичених ЮНЕСКО.

Цілями рейтингового оцінювання є: (1) стимулювання конкуренції між різними типами освітніх закладів, навчальних програм та дисциплін; (2) своєчасне надання потенційним споживачам (абітурієнт, роботодавець) достовірної порівнювальної інформації про статус ВНЗ; (3) забезпечення прав молодій людині на працевлаштування за рахунок покращення якості освіти.

Відносно точна та якнайоб'єктивніша оцінка якості освітньої діяльності ВНЗ не може ґрунтуватися на певній системі показників. Міністерство освіти і науки України, при визначенні рейтингу вищих навчальних закладів, використовує такі критерії: «Міжнародна активність», який оцінює позицію університету в процесах інтернаціоналізації вищої освіти; «Якість контингенту студентів», який визначає мотивацію, здібності та здатність студентів здобувати якісну вищу; «Якість науково-педагогічного потенціалу», який оцінює кадрові ресурси університету, що забезпечують якість навчально-виховного процесу; «Якість наукової та науково-технічної діяльності», який оцінює результативність реалізації стратегії запровадження ефективних підходів до організації наукової та інноваційної діяльності; «Ресурсне забезпечення», що визначає потенціал вищого навчального закладу та його відповідність вимогам забезпечення якості вищої освіти.

Глобальний критерій рейтингу є інтегральним рейтинговим індексом, який визначається сумою індексів критеріїв. Чим більший вимір інтегрального рейтингового індексу, тим краща позиція вищого навчального закладу на рейтинговій шкалі (табл.1).

Таким чином, забезпечення якості освіти сприятиме посиленню конкурентоспроможності випускника на ринку праці, створить позитивний імідж ВНЗ та дозволить увійти до єдиного європейського освітнього простору. Глобалізаційні тенденції, євроінтеграційні процеси вимагають докорінної модернізації вітчизняної вищої школи. Одним зі шляхів, який дозволить ВНЗ

зберегти позиції в конкурентній боротьбі на ринку освітніх послуг є досягнення цілей підвищення якості освітніх послуг.

Таблиця 1

Рейтингова матриця деяких ВНЗ, 2013р. (за матеріалами [1])

Умовні позначення позиціонування ВНЗ на рейтингових шкалах індексів критеріїв та ІРІ відносно системи							
Успішна		Достатньо успішна		Частково успішна		Проблемна	
Назва вищого навчального закладу	Міжнародна активність	Якість контингенту студентів	Якість науково-педагогічного персоналу	Якість наукової та науково-технічної діяльності	Ресурсне забезпечення начального процесу	Глобальний критерій рейтингу (ІРІ)	
	Індекси критеріїв рейтингу					ІРІ	Ранг
	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₅		
СИСТЕМА	0,1980	0,2079	0,1881	0,1980	0,2079	1,0000	
Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця	0,8247	0,2269	0,3247	0,2340	0,2126	1,8229	1
Київський національний університет ім.Т.Г.Шевченка	0,4396	0,3039	0,2945	0,4125	0,3160	1,7665	2
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова	0,4683	0,3336	0,2416	0,3253	0,3621	1,7310	3
Національний авіаційний університет	0,2436	0,2354	0,1935	0,2559	0,2762	1,2046	4
Київський національний торговельно-економічний університет	0,2481	0,2431	0,2235	0,2187	0,2678	1,2013	5
Київський національний університет технологій та дизайну	0,2067	0,2323	0,1946	0,1932	0,2353	1,0622	6
Національний транспортний університет	0,1181	0,2566	0,2102	0,1837	0,2257	0,9943	7
Національний університет "Кієво-Могилянська академія"	0,2411	0,2260	0,1569	0,1809	0,1818	0,9867	8
Національний університет "Львівська політехніка"	0,1391	0,1918	0,1791	0,2016	0,2641	0,9758	9

Список використаної літератури:

1. Рейтинг Міністерства освіти і науки України – 2013 «Національна система рейтингового оцінювання вищих навчальних закладів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: nure.ua/wp-content/uploads/Рейтинг_МОН_2013.pdf